

ת"פ 44650/07/16 - מדינת ישראל נגד יאסין רביע, חאלד בדארנה

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 44650-07-16 מדינת ישראל נ' רביע ואח'

בפני בעניין: כבוד השופט - ס. נשיא ניר מישורי לב טוב
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. יאסין רביע
2. חאלד בדארנה

הנאשמים

גזר דין

- נגד הנאשמים הוגש כתב אישום, המייחס להם עבירות של פגיעה בערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיף 33 (ג) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (**להלן: "החוק"**) ובנוסף תקנה 3 (א) לתקנות גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים), תשמ"ד - 1983 (**להלן: "התקנות"**). כמו כן, כתב האישום מייחס לנאשמים עבירות של החזקת ערך טבע מוגן - עבירה לפי סעיפים 33 (ד) ו- 57 (א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998 (**להלן: "החוק"**) ובנוסף תקנה 2 (א) לתקנות גנים לאומיים, שמורות טבע ואתרי הלאום (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים), תשמ"ד - 1983 (**להלן: "התקנות"**).
- כתב האישום מייחס לנאשמים כי בתאריך 5/3/2016, בשעה 11:00 ובסמוך לכך, מדרום לאתר עתיקות המכונה "רוג'ום אל הירי", ברמת הגולן, נצפו וזוהו הנאשמים במהלך טיסת פיקוח, עוסקים בצוותא בקטיף צמח מוגן מסוג עכובית הגלגל (**להלן: "הצמח המוגן"**). בסמיכות למקום זיהוי הקטיף כנ"ל, נצפה עומד ג'יפ כהה עם גגון ועליו גלגל ספייר. לאחר הכוונת פקחי המאשימה לאזור הקטיף מכלי הטייס, עוכבו הנאשמים בקרבת אזור הקטיף על ידי הפקחים, כשהם נוסעים ברכב מדגם ג'יפ שירוקי בצבע אפור כהה, הנושא לוחית רישוי שמספרה 94-644-05, בעל גגון ומעליו גלגל ספייר.
- בקרבת מקום עיכובם של הנאשמים כנ"ל בשטח, נמצאו 5 שקים לבנים המכילים את הצמח המוגן, וכן ובנוסף, שישה שקים לבנים זהים, ריקים מתכולה. כמות הצמח המוגן שנמצא נשקלה, וסך משקלה כ- 94 ק"ג.
- לאור כפירת הנאשמים בביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום, נשמעו בתיק ראיות הצדדים וביום 13.07.2017 ניתנה הכרעת דין בעניינם של הנאשמים במסגרתה הורשעו

הנאשמים בביצוע העבירות המיוחסות להם מעבר לכל ספק סביר .

4. טיעוני הצדדים לעונש :

בתאריך 13.07.2017 טענו הצדדים לעונש.

טיעוני המאשימה :

1. הנאשמים הורשעו לאחר שמיעת הראיות בתיק. חרף הרשעתם וניהול התיק, הנאשמים אינם לוקחים אחריות על מעשיהם .

2. ב"כ המאשימה הגיש גיליון הרשעות קודמות בעניינו של הנאשם 1 (ת/7) ממנו עולה כי לנאשם 1, שש הרשעות קודמות כשהאחרונה משנת 2015 בתחום תכנון ובניה, מס הכנסה, תקיפת סתם ותקיפה הגורמת חבלה של ממש.

ביחס לנאשם 2, טען ב"כ המאשימה כי הוא נעדר הרשעות קודמות.

3. ב"כ המאשימה הגיש גיליון הרשעות קודמות בעניינם של שני הנאשמים בעבירות פגיעה בערך טבע מוגן מחטיבת פיקוח ואכיפה . בהתייחס לנאשם 1 העבירה בינה מיום 25.03.2012 (ת/8) ובהתייחס לנאשם 2 העבירה הינה מיום 09.04.2012 (ת/9).

4. לעניין מדיניות הענישה הנהוגה, הפנה ב"כ המאשימה לת.פ 15823-08-15 **רשות הגנים הלאומיים ושמורות הטבע נ' מוחמד עסאלה ואח'** וכן לת.פ 44689-08-16 וכן לת.פ 46889-08-16 ולת.פ 44759-10-16 .

5. לאור האמור עותר ב"כ המאשימה למתחם ענישה הולם לכל אחד

מהנאשמים באופן שיחל בין עונש של מאסר על תנאי לתקופה שלא תפחת מ - 6 חודשים לשלוש שנים , קנס כספי במתחם שינוע בין 5,000 ₪ ל-12,000 ₪ וחתימה על התחייבות בסכום משמעותי כדי להרתיע הנאשמים. כמו כן עותר ב"כ המאשימה לצו השמדה לשקים.

טיעוני הנאשמים :

הנאשם 1:

1. בהתייחס לת/7, גיליון ההרשעות בעניינו של הנאשם 1, טען כי מדובר בעבירת בניה שביצע אביו, ובית המשפט זימן את כל המשפחה.

2. הנאשם 1 טען כי הוא נשוי + 4 ילדים. אשתו אינו עובדת. הוא אינו עובד משנת 2004. כיום סטודנט למשפטים במכללת כרמל בחיפה. מצבו הבריאותי אינו תקין. עבר 25 ניתוחים ברגל והוכר במל"ל כנכה בשיעור 60%. מקבל מהמל"ל קצבת נכות ושיקום בשיעור 7,500 ₪ .

עמוד 2

3. הנאשם 1 מבקש ארכה על מנת להגיש אסמכתאות לביסוס טענותיו ביחס לנכות ולמצבו הכלכלי. לאור העובדה שהוא לומד משפטים, מבקש להימנע מהרשעה. עוד טען כי ל - 80% מהאוכלוסיה הערבית יש בעיות תכנון ובנייה. אם תהיה לו הרשעה לא יוכל להשתלב בעבודה.

4. לשאלת בית המשפט אם הנאשם מודע לכך שיש לחובתו 5 הרשעות קודמות בגליון הפלילי והרשעה קודמת בתיקי רשות הטבע, השיב כי לגבי עבירת התקיפה מדובר בעו"ד שתקף אותו, והוא לא ידע על זה, וביחס להרשעות הקודמות, מדובר בעבירות ישנות.

הנאשם 2 :

טען כי הוא נשוי + 6 ילדים. אשתו אינה עובדת. הוא עובד בשיפוצים 12 ימים בחודש, שכרו החודשי כ 4,500 ₪. מצבו הבריאותי אינו תקין, סובל מאסטמה. לא מוכר במל"ל. מבקש ארכה להגשת מסמכים רפואיים וכלכליים.

6. בית המשפט אפשר לנאשמים להגיש עד ליום 19.07.2017 אסמכתאות לביסוס טיעוניהם לעונש. מסמכים אלה לא הוגשו מטעם הנאשמים.

7. דיון והכרעה :

בטרם אגזור את דינם של הנאשמים, אדון בשאלת הרשעתו של הנאשם 1 לאור בקשתו להימנע מהרשעה בעניינו.

הכלל הוא, כי מי שהודה בפלילים, יורשע בדין. החריג הוא, הימנעות מהרשעה.

בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נ' שמש**, פ"ד נ(3) 682, קבע בית המשפט העליון בעמ' 683, כי :

"שורת הדין מחייבת כי מי שהוא לדיון ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק במבחן מבלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפר את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון לפני החוק".

במסגרת ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (להלן : **"הלכת תמר כתב"**), נקבעו בין היתר, התנאים הנדרשים להימנעות מהרשעת הנאשם בדין ולפיהם, הימנעות מהרשעה בדין אפשרית בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

ככל שחומרתה של העבירה רבה כן יגבר האינטרס הציבורי ויטו כפות המאזניים לכיוון הרשעה. על המאזן הנדרש עמד בית המשפט בע"פ 2669/00 **מדינת ישראל נ' פלוני** פ"ד (3) 685 :

" משהתבקש ביהמ"ש לשקול אימתי יחיל את הכלל המדבר בחובת הרשעה, ומתי יחיל את החריג בדבר הימנעות מהרשעה, נדרש איזון שיקולים המעמיד את האינטרס הציבורי אל מול נסיבותיו האינדיווידואליות של הנאשם. בריה כוללת נשקל ... הצורך במיצוי של ההליך הפלילי בדרך של הרשעת העבריין כדי להשיג בכך בין היתר, את גורם ההרתעה והאכיפה השוויונית של

החוק. שיקול ציבורי זה פועל במשנה תוקף ככל שחומרת העבירה גדולה יותר, והנזקים לפרט מביצועה- גוברים. כנגד השיקול הציבורי נשקל עניינו של הפרט - הנאשם ... באשר לנאשמים בגירים, במאזן השיקולים האמור, גובר בדרך כלל השיקול הציבורי, ורק בנסיבות מיוחדות, חריגות ויוצאות דופן ביותר תצדקנה סטייה מחובת מיצוי הדין בדרך הרשעת העבריין " .

המשנה לנשיא, כב' השופט ש' לויין בהלכת תמר כתב שלעיל, מנה מספר מבחנים שאינם ממצים אותם יש לבחון בבואנו להכריע בשאלת ההרשעה, ואלו הם :

- (א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם;
- (ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות בהן בוצעה;
- (ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד;
- (ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים;
- (ה) הסבירות שהנאשם יבצע עבירות נוספות;
- (ו) האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס התנהגות כרונית או המדובר בהתנהגות מקרית;
- (ז) יחסו של הנאשם, האם נוטל הוא אחריות לביצועה; האם הוא מתחרט עליה;
- (ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם;
- (ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם.

אך ברור הוא שהשיקול של חומרת העבירה הינו אחד השיקולים העיקרים אותו על בית המשפט לבחון בבואנו להכריע בסוגיה.

במקרה שבפניי לחובתו של הנאשם שש הרשעות קודמות (7/ת), כשהעבירה האחרונה מחודש 12/2015 בעבירות תכנון ובניה, עבירות מס וכן תקיפת סתם ותקיפה הגורמת לחבלה של ממש. כמו כן לנאשם 1 הרשעה נוספת מיום 25.03.2012 בעבירת פגיעה בערך טבע מוגן לפי סעיף 33 (ג) + 57 (א) לחוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, תשנ"ח - 1998.

הנאשם 1 קטף והחזיק בצמח העכוב ונתפס עם כמות של כ - 94 ק"ג, כמות משמעותית ומהותית בפרט כשמדובר בצמח הנמצא בסכנת הכחדה שהינו צמח מוגן.

יתרה מכך, יש בהרשעת נאשם בעבירה זו כדי לתרום להרתעת הנאשם באשר עולה מגיליון ההרשעות הקודמות שהנאשם לא נרתע מלבצע שוב עבירה אותה ביצע בשנת 25.03.2012.

שיקול הפגיעה הקונקרטית שיש בהרשעת הנאשם ובעתידו הינו שיקול המעוגן זה שנים רבות בפסיקת בית

המשפט העליון. יתרה מכך, בתי המשפט עמדו לא אחת על הצורך בהוכחת נזק קונקרטי ומוחשי וכי אין להסתפק בנזק ערטילאי בלבד.

בהקשר זה שב וחזר בית המשפט העליון אך לאחרונה על ההלכה הנוהגת ברע"פ 5860/15 - פלונית נ' מדינת ישראל, לא פורסם (07/09/2015) :

"אינני סבור כי נסיבותיה האישיות של המבקשת נכנסות לגדר אותם מקרים חריגים, בהם תהא הצדקה להימנעות מהרשעה. זאת, לאחר שהובהר כי לא צפוי למבקשת נזק קונקרטי וממשי כתוצאה מהרשעתה. כבר עמדתי בעבר על כך, שבסוגיית ההימנעות מהרשעה, יש להצביע על נזק קונקרטי שעלול להיגרם לנאשם, ואין ניתן להסתפק ב"תרחיש תיאורטי" לפיו אפשר שייגרם נזק מעין זה, בנסיבות מסוימות (וראו, בהקשר זה, רע"פ 3989/15 גוזלאן נ' מדינת ישראל(9.8.2015); רע"פ 2136/15 פלוני נ' מדינת ישראל(29.3.2015); רע"פ 7109/14 סייג נ' מדינת ישראל(20.11.2014))."

בית המשפט העליון קבע בשורת החלטות כי בהכרעה באם להרשיע או לא להרשיע נאשם בעבירות חמורות לא יינתן משקל מכריע לפגיעה תעסוקתית וזאת גם בפיתורים אפשריים של הנאשם נוכח סיכויי מציאת עבודה חלופית כפי שנקבע מפי כב' השופט א' שהם ברע"פ 1931/15 - אדריאן אברהם מויסקו נ' מדינת ישראל, (26/03/2015) :

"המבקש טוען, כי שגה בית המשפט המחוזי בכך ש"התעלם" מן המכתב המעיד על הנזקים המקצועיים הכבדים שבהם הוא עלול לשאת, באם תיוותר הרשעתו על כנה. התרשמתי, בניגוד לטענה זו של המבקש, כי בית המשפט המחוזי נתן את דעתו למכתב, וכלל לא התעלם מן האמור בו. בית המשפט המחוזי קבע במפורש, כי לשיטתו, אפילו אם לא ימשיך המבקש בעבודתו בנציבות כבאות והצלה, "הכשרתו המקצועית [של המבקש] תאפשר לו להשתלב במקום עבודה אחר". עולה מכך, כי לא צפויה כל "פגיעה חמורה" בשיקום המבקש, המצדיקה, כשלעצמה, את היעדר הרשעתו בדין. "

יפים לענייננו הדברים שנאמרו ברע"פ (ירושלים) 9396-07-11 - ליאור חרפוף נ' מדינת ישראל :

"הנסיבות האישיות של המערער, כפי שהציגה לפנינו בפירוט רב, הן בכתב והן בעל-פה, באת כוחו המלומדת, עו"ד הגב' לובושיץ, הן לעולם שיקול רלבנטי. דא עקא, שרק נסיבות יוצאות דופן בהן לא מתקיים יחס סביר בין חומרת העבירה לבין הנזק אשר יגרם לנאשם בעקבות ההרשעה, יוליכנו לנקיטה בחלופה של אי הרשעה.

אין די בהעלאת טענה לפיה עתידו של המערער עלול להיפגע כתוצאה מהרשעה, שהרי לעולם הרשעה עלולה להטיל כתם כלשהו על אדם המורשע בדין. עם זאת, עבר פלילי גם איננו חוסם באופן אוטומטי את הדרך למציאת עבודה, ובמקרה הספציפי לפנינו איננו רואים כי בפועל ייגרם נזק למערער העובד למחייתו בחברת YES.

ההלכה הפסוקה קבעה, כי יש להוכיח רמת וודאות גבוהה לנזק שיגרם לנאשם מעצם ההרשעה

באותם מקרים שבהם החליט בית המשפט להימנע מהרשעה. לא הוכח במקרה דנן כי הרשעת המערער עלולה להסב לו נזק באופן וודאי. גם אם עבר פלילי יקשה על המערער, במידה זו או אחרת, במציאת מקום עבודה בעתיד, אין בכך כדי לחסום את השתלבותו בשוק העבודה."

יפים לענייננו דבריו של כב' השופט א' שהם ברע"פ 3589/14 לוזון נ' מ"י, פורסם במאגרים המשפטיים (10/6/14):

"להלן אתייחס לטענה, לפיה ראוי לפסוח על הדרישה להצגת נזק קונקרטי העלול להיגרם לנאשם אם יורשע בדין. בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע, כי על העותר לאי-הרשעה מוטלת החובה להצביע על כך שהרשעתו תביא לפגיעה קשה וקונקרטית בסיכויי שיקומו, ולתמוך את טענותיו בתשתית ראייתית מתאימה (רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.2012); רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (26.4.2014) (להלן: עניין שמואלי); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.3.2013)). החובה להצביע על נזק קונקרטי, עולה בקנה אחד עם אופיו המצומצם של החרג שעינינו הימנעות מהרשעה, אשר נועד לחול אך במקרים בהם קיימים טעמים כבדי משקל הנוגעים לשיקומו של הנאשם. כפי שצינתי לאחרונה בעניין שמואלי, שם דובר בנאשם קטין, כי "אין מקום להניח כי כל הרשעה של קטין צפויה לפגוע, מניה וביה, באופן מהותי באפשרותו להשתקם", ובוודאי שאין מקום להנחה מעין זו, אך משום שמדובר בנאשם נטול עבר פלילי. אימוץ עמדתו של המבקש תוביל לסטייה מהאיזון הבסיסי העומד ביסודו של חריג ההימנעות מהרשעה, ולהחלתו של החרג גם במקרים בהם אין כל סיבה ממשית לכך."

לגופו של עניין ובהינתן ההלכה הנוהגת בפסיקה לא הוכחה בפני כל פגיעה מוחשית וקונקרטית בתעסוקתו של הנאשם. הנאשם מסר כי אינו עובד החל משנת 2004 ובין היתר בשל מצבו הבריאותי, הוכר כנכה במל"ל בשיעור של 60% ואף מקבל קצבת נכות ושיקום בסך של 7,500 ₪.

הנאשם העיד כי החל ללמוד לימודי משפטים במכללת כרמל בחיפה (לא הציג כל אסמכתאות), ונראה כי גם אם יש אמת בהצהרתו הרי שהרשעותיו הקודמות לא פגעו ולא מנעו את שילובו במסגרת הלימודית ועל תכנון עתידו.

הנאשם לא הציג כל ראיה כי לא יכול או יוכל לעבוד בשל ההרשעה הנוכחית ויתרה מכך, כי לא יוסמך כעורך דין ועובדה היא כי לנאשם 6 הרשעות קודמות, כך שהרשעה נוכחית זו אינה מעלה ואינה מורידה משיקולי השיקום של הנאשם להשתלב במעגל העבודה.

על אף העובדה כי בית המשפט איפשר לנאשם אורכה ע"מ להמציא מסמכים רלוונטיים בחר הנאשם שלא לעשות כן.

לאור האמור לעיל לא הוכח בפני כי הנאשם יפגע פגיעה מוחשית וקונקרטית כתוצאה מביצוע העבירה.

יפים הדברים אשר נאמרו בע"פ (ירושלים) 30780/06 - אברהם אטיאס נ' מדינת ישראל, פורסם במאגרים המשפטיים, (01/05/2007)

"אין לנו אלא לחזור על שנאמר על-ידינו זה מכבר בע"פ (י-ם) מדינת ישראל נ' איתמר בן גביר (עמ' 6 פסקה 7, פורסם ביום 28.11.04 במאגר "נבו"): "לכשיסיים המשיב את לימודיו האקדמאיים ועניינו יובא בפני לשכת עורכי הדין, או-אז, תדון זו האחרונה במכלול הנסיבות שיוצגו לפניו עבור להחלטתה אם להעניק למשיב את רשיון עריכת הדין. לא לנו, ודאי לא בשלב זה של ובנסיבות המקרה דנן, ליתן לנימוק זה משקל משמעותי בהכרעה אם להרשיע המשיב בדינו אם לאו".

עוד אציין כי נקבע בפסיקה, כי ככל שרישום פלילי יפגע בעתידו, תפקודו וקידומו של נאשם עומדות בפניו אפשרויות שונות למחיקה ההרשעה, כדברי כב' השופט (כתוארו אז) א' גרוניס בע"פ 4947/05 פלוני נ' מדינת ישראל (תק-על 2006(3),3533,3532(2006) :

" נציין, כי הדין כולל הסדר להביא למחיקה של הרשעות, אף מחוץ לגדרו של חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981. לכן, בבוא היום ובהנחה כי המערערים לא יחזרו לבצע עבירות, יוכלו הם לפנות, כמובן, על מנת שיוסר הכתם שהביאו הם על עצמם" .

מכל האמור לעיל, לאחר בחינת המעשה ונסיבותיו של הנאשם באספקלריה של המבחנים לאי הרשעה, אותם מניתי לעיל, באתי לידי מסקנה כי לא מתקיימים התנאים ליישום החריג להרשעה.

לאור האמור לעיל, אני מורה על הרשעת הנאשם בדין.

גזירת הדין על פי תיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין")

מורכבת משלושה שלבים עיקריים כלהלן:

א. קביעת מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג לחוק העונשין).

ב. בחינה האם יש מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם בין לקולא ובין לחומרא

(שיקום, הגנה על שלום הציבור).

ג. קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין).

על פי הוראת סעיף 40ג לחוק העונשין, בשעה שהורשע הנאשם בגין כמה עבירות, יש לבחון תחילה האם מדובר באירועים נפרדים, וככל שבית המשפט מגיע למסקנה שהאירועים נפרדים, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אחד מהאישומים בנפרד. לעומת זאת, כאשר העבירות בגינן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם ענישה הולם כאמור בסעיף 40ג(א) לאירוע כולו.

במקרה שלפניי מדובר באירוע אחד ומתחם עונש הולם אחד.

השלב הראשון - קביעת מתחם העונש ההולם

לצורך קביעת העונש ההולם, על בית המשפט להתחשב בשיקולים שלהלן:

עמוד 7

א. הערך החברתי שנפגע מביצוע עבירה ובמידת הפגיעה בו.

ב. מדיניות הענישה הנהוגה.

ג. נסיבות הקשורות בביצוע עבירה ומידת אשמו של הנאשם.

א. הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו

ערך שמירת הטבע הינו ערך אוניברסלי הנוגע לכל אדם באשר הוא אדם. ערך זה מעוגן הן בציוויים הדתיים השונים והן בגישה הפילוסופית כי בידי האדם הופקד הטבע למשמורת.

מעבר לפן האידיאולוגי מהווה הטבע מקור להשראה, להנאה, מהווה חלק ממרכיבי איכות חייו של האדם וגם ככזה ראוי להישמר.

הערך המוגן בביצוע העבירות מושא תיק זה הינו ערך שמירת הטבע ובמקרה זה השמירה על זנים של צמחים המצויים בסכנת הכחדה. הפגיעה בערך המוגן במקרה זה מתחזקת על רקע כמות צמח העכוב שנקטף ע"י שני הנאשמים כפי שמיוחסת לנאשמים בכתב האישום והדבר מצביע על הנזק הנגרם לצמחיית עכובית הגלגל כתוצאה מקטיף והחזקה.

הנזק שנגרם בתיק זה הינו רב למדי וזאת בשים לב לכמות הצמח שנקטף, כ - 94 ק"ג.

ב. נסיבות ביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם

בהתאם לסעיף 40א לחוק העונשין, מטרתו של סימן א1 "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" לקבוע את העקרונות והשיקולים המנחים בענישה, המשקל שיש לתת להם והיחס ביניהם, כדי שבית המשפט יקבע את העונש המתאים לנאשם בנסיבות העבירה.

העיקרון המנחה בענישה הוגדר בסעיף 40ב לחוק העונשין:

"העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה, בנסיבותיו, ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (בסימן זה - העיקרון המנחה)".

סימן א1 קובע בסעיף 40ט, כי בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה, יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת מעשי העבירה ועל אשמו של הנאשם.

סעיף 40ט מונה לעניין הנסיבות הנזכרות לעיל, הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה ונזק שנגרם מביצוע העבירה.

מידת האשם של הנאשמים במקרה זה הינה מלאה. הנאשמים פעלו תוך תכנון מוקדם, לראייה הגיעו מביתם עד רמת הגולן לצורך ביצוע העבירות ולא שודלו לביצוע העבירות ומכאן כי אשמם מלא.

ג. מדיניות הענישה הנהוגת

מדיניות הענישה בגין עבירת החזקת ערך טבע מוגן במסיבות דומות :

א. **בת.פ 15041-04-12 (שלום חיפה) מ"י נ' חומרן ואח' (10/11/13)** נדונו הנאשמים בגין פגיעה בערך טבע מוגן - קטיף 23.5 ק"ג אזוב והחזקת ערך טבע מוגן (מצח האזוב לעיל) לקנס בסך 4000 ₪ כל אחד וחתימה על התחייבות כספית בסך 8000 ₪ וזאת לאחר שמיעת ראיות.

ב. **בת.פ 18259-01-12 (שלום קצרין) מ"י נ' סאלח עדוי (26/10/14)** נדון הנאשם לקנס בסך 6000 ₪ וחתימה על התחייבות כספית בסך 15,000 ₪ בגין ביצוע עבירת החזקת ערך טבע מוגן - 63 ק"ג של צמח עכובית הגלגל.

ג. **בת.פ 37920-02-12 (שלום נצרת) מ"י נ' סרחאן עאסלה ואח' (3/5/16)** נדונה נאשמת 4 לקנס בסך 500 ₪ וחתימה על התחייבות כספית בסך 1500 ₪ בגין קטיף שק של עכובית הגלגל . לציין כי בכתב האישום לא צוינה כמות הצמח הנקטף.

ד. **בע"פ 19655-12-15 (מחוזי נצרת) עאסלה ואח' נ' מ"י , לא פורסם (3/5/16)** נקבע עונשם של ארבעה נאשמים ללא עבר פלילי קודם אשר הורשעו על פי הודאתם בגין החזקת צמח העכוב במשקל כ - 150 ק"ג לקנס כספי בגובה 3000 ₪ (חלף קנס 5000 ₪ שהוטל על ידי בימ"ש קמא (מותב זה) וכן התחייבות כספית בסך 12,000 ₪. ביהמ"ש המחוזי אף קבע בהחלטתו כי מתחם העונש ההולם בגין ביצוע עבירת החזקת ערך טבע מוגן בנסיבות אלו הינו קנס הנע בין 2500 עד 8000 ₪.

ה. **בע"פ 36336-02-17 טאהא ואח' נ' מדינת ישראל (מחוזי נצרת מיום 6.06.2017)** בית המשפט קמא (מותב זה) השית על המערערות שלחובתם הרשעה קודמת דומה והתחייבות , החזקה של צמח וקטיף עכובית הגלגל קנס כספי בסך של 5000 ₪ וחילוט התחייבות. בית המשפט המחוזי דחה הערעור בהסכמת הצדדים.

מצבם הכלכלי של הנאשמים כגורם בקביעת מתחם העונש ההולם :

על פי הוראות סעיף 40 ח', לחוק העונשין התשל"ז - 1977, בקביעת מתחם הענישה ההולם שומה על בית המשפט לבחון את יכולתו הכלכלית של הנאשם כחלק מהשיקולים לקביעת מתחם הענישה, ולמעשה, ניתן לומר כי באשר לעונשי קנס ופיצוי, קיימת אינדיווידואליות בקביעת מתחם העונש הנובעת מכך שבקביעת מתחם זה, אין בוחנים רק את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, אלא גם את יכולתו הכלכלית של הנאשם.

במקרה שלפני טענו הנאשמים למצב כלכלי קשה.

הנאשם 1 טען כי אינו עובד החל משנת 2004. המפרנס היחיד למשפחה בת 8 נפשות. אישתו אינה עובדת וכי הם משתכרים מקצבת המל"ל בסך של 7,500 ₪ עבור נכותו אשר הוכרה בשיעור של 60%. הנאשם טען כי הינו סטודנט למשפטים במכללת כרמל ומשלם שכר לימוד בסך של 2,500 ₪ כל חודש וכי אין לו חובות נוספים.

הנאשם 2 טען כי הינו עובד בשיפוצים 12 ימים בחודש. אשתו אינה עובדת וכי הוא המפרנס היחיד. לנאשמים ניתנה האפשרות להגיש אסמכתאות לעניין מצבם הכלכלי, אך בחרו שלא לעשות כן. מכאן כי לבית המשפט לא הוגשה כל אסמכתא כתמיכה לטענות הנאשמים אשר נשמעו במסגרת הטיעונים לעונש.

מתחם העונש ההולם :

לאור האמור לעיל אני קובע כי מתחם העונש בנסיבות ביצוע העבירה שבפני, בהתייחס לשני הנאשמים, לפי "מידת הנזק" ו-"מידת האשם" הוא כדלקמן:

קנס הנע בין 3500 ₪ ל- 10000 ₪, מאסר מותנה במקרים המתאימים וחתימה על התחייבות כספית.

סטייה ממתחם העונש הראוי :

סעיף 40ד לחוק העונשין מורה כי בשלב שלאחר קביעת טווח הענישה הראוי בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם כאשר קיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם.

לא מצאתי במקרה זה מקום לסטות ממתחם העונש ההולם לקולא מטעמי שיקום באשר לא הוצגה תוכנית שיקומית בעניינם וכן לא לחומרא מטעמי הגנה על שלום הציבור לאור המתחם הרחב יחסית שנקבע בעניינם לעונש.

קביעת העונש הראוי :

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

בהתאם לסעיף 40 יא' לחוק העונשין, בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדר מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה .

לצורך קביעת העונש המתאים בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את נסיבותיהם האישיות של הנאשמים. ביחס לנאשם 1 עברו הפלילי (6 הרשעות קודמות כשהאחרונה משנת 2015) וכן הרשעה בעבירת פגיעה בערך טבע מוגן מיום 25.03.2012, וביחס לנאשם 2 היעדר הרשעותיו הקודמות אך הרשעה קודמת מיום 09.04.2012 בעבירת פגיעה בערך טבע מוגן. עוד לקחתי בחשבון את מצבם הכלכלי הנטען הגם שלא הוכח, מצבם הבריאותי הנטען הגם שלא הוכח וכן את פרק הזמן שחלף ממועד ביצוע העבירות בחודש מרץ 2016 ועד היום. מאידך גיסא שקלתי את חומרת העבירות כפי שבאה לידי ביטוי בכוונת המחוקק בהחמרה בעבירות הפגיעה בערכי הטבע, הכחדת צמחים מוגנים, הנזק הרב שנגרם לערכי טבע מוגנים בביצוע העבירות בהן הורשעו הנאשמים, היעדר החרטה מצד הנאשמים על מעשיהם, וכן פרק הזמן הממושך בניהול התיק ושמיעת הראיות.

הרתעת הרבים והרתעת היחיד:

שיקול נוסף להחמרה בעונשם של הנאשמים הינו הצורך בהרתעת הרבים במקרה של עבירת פגיעה בערך טבע מוגן. על העונש שיוטל על הנאשמים להרתיעם שמא ייפך קטיף העכוב להתנהלות שגרתית לצרכי פרנסה

והיעדר רתיעה מהחלטות שיפוטיות . עוד נתתי דעתי לשיקולי הרתעת הרבים באשר מדובר בתופעה נפוצה מדי באשר חלק מהציבור אף אינו מודע לתוצאותיה הקשות.

בהתייחס לשיקולי הרתעת היחיד נתתי את הדעת לעובדה כי הנאשמים הורשעו בעבר בעבירת פגיעה בערך טבע מוגן בשנת 2012 ולמרות זאת התעלמו הנאשמים וחזרו על מעשיהם. עובדה זו מעידה כי הנאשמים לא נרתעו מלשוב על התנהגותם ואף אינם מביעים חרטה על מעשיהם. מכאן כי יש לראות בחומרה את התנהלותם וכך גם את הצורך בהרתעת הנאשמים מהישנות עבירות דומות בעתיד.

לאור כל האמור לעיל מצאתי למקם העונש הראוי בעניינם של הנאשמים שבפני בתחום הענישה הכספית והענישה הצופה פני עתיד ברף הבינוני עד גבוה של מתחם העונש ההולם.

לאור כל האמור לעיל, הנני גוזר על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:

א. קנס בסך 6,500 ש"ח או 65 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב - 20 שיעורים חודשיים שווים ורצופים, תשלום ראשון עד יום 01.11.2017 ובכל 1 לחודש ועד התשלום המלא בפועל.

אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיידי.

באם הפקיד מי מהנאשמים פיקדון במסגרת צו הבאה יקוזז סכום הפקידון מסכום הקנס שנפסק והכל בכפוף להוראות כל דין ועיקול.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים החל מהיום לא יעברו עבירה בה הורשעו בתיק זה ויורשעו בגינה בתקופת התנאי או לאחריה.

ג. הנאשמים יחתמו על התחייבות להימנע מלעבור עבירה בה הורשעו למשך 3 שנים החל מהיום. ההתחייבות תהא על סך 12,000 ש"ח; אם לא יחתמו תוך 7 ימים מהיום ייאסרו למשך 50 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

צו השמדת המוצגים - שקים.

ניתן היום, כ"ז תשרי תשע"ח, 17 אוקטובר 2017, במעמד ב"כ המאשימה והנאשמים.